

XXXI BIENALE U VENECIJI

Mehanizam općih i pojedinačnih priprema iz kojih se radaju izložbe kao što je venecijanski Biennale, ne dopušta da se u izložbenom materijalu sagledaju one zbiranja koja predstavljaju posljednu riječ neke likovne kulturne sredine. Još se manje može očekivati da će lakov i slične reprezentativne izložbe pokazati određene razvojne perspektive. Izbor eksponata redovito je podvrgnut birokratskim postupcima i najrazličitijim konvencionalnostima. Autori koji su zastupljeni u pojedinim paviljonima i dvoranama Biennala najčešće su tek više ili manje »provere« vrijednosti i sa većom se sigurnošću mogu prizvati kao pokazatelji prošćenih ili standardnih shvaćanja sredine koju zastupaju. Kritička smislost, eksperiment ili pogled u neposrednu budućnost — ne nalaze mjesla u okviru velikih Biennala. Možda — u posve rijetkim i izuzetnim slučajevima. — Tu su načela absolutno dominantna i na ovogodišnjem venecijском Biennalu. Ali, u odnosu prema ranijim Biennalima u toku posljednjih deset godina, ovaj je napose uravnotežen i svrši se lovcu senzacija prevarili u nadu da će u Giardinima otkriti neka nevidena čuda u učili pojava koje su dosad bile nepoznate. Sve je smireno, poznato. Simpatična je i činjenica što su retrospektive i počasne izložbe ovog puta odabранe u smislu minirnih, manje »revolucionarnih« krešanja u razvitku moderne umjetnosti. Štoviše, neke su retrospektive pomalo i »reakcionarne«. Ipak, nije na mjestu tvrdnja da je XXXI venecijanski Biennale posve slab i znak je konačne krize u dugogodišnjoj agoniji te značajne internacionalne likovne manifestacije. Uzmemu li u obzir da je linija općeg razvijanja likovne kulture osjećljivo izšla iz tradicionalnog okvira slikarstva štakeljnjog tipa i skulpture na postamentu i da se najnaprednija zbiranja dešavaju na novim područjima, onda je profil ovog Biennala posve razumljiv.

Tim činjenicama nije izmakni izložba u jugoslavenskom paviljonu. Tu su se našli na okupu radovi koji se u mnogome ne razlikuju od standardnih shvaćanja u našoj sredini. Sastav izbora bljedi je u cijelini nego u pojedinstinsima. Ta je cijelina, doduše, nekako uravnotežena i zakružena. Ali, kriterij odabiranja očito su bili posve mlaki i u svemu usmjereni na ono u čemu svaki rizik — isključen. Srbinovićeva je novija faza nesumnjivi korak naprijed i u njegovu izrazu nalaze se tragovi duha koji nije odvrije zakasnio, no odradba tema još nije definativno sazrela. Upravo nasuprotnju njuju stoji prerano dozrela menira Bernikova, koja se u svojoj vrsti razvila do razine srodnih i nerijetkih pa čak i vrlo tipičnih pojava u suvremenom slikarstvu. Bernikove su kompozicije dobri primjeri rafinirane osjećljivosti za slikarsku materiju; nači ćemo na njima duhovite pojedinstinsi i — prije svega — značajne majstorske sigurnosti u gradnji kompozicije. Uzbudnje čemo pred Bernikovim radovima, ipak, uzalud čekati. Njegovo slikarstvo apelira u nama na registre koji su već prilično trošni. — Svježinu i neposrednost prije ćemo naći u skulptorskim radovima Jančićeve koja je zastupljena izborom srećnjim od svih ostalih u jugoslavenskom paviljonu. — Serija Glihinih »Gromaca« predstavlja faktor »konsekventnog« koraka u razviku autorova načina. Taj je korak Glihu doveo do dopadljive rutine, koju bismo mogli usporediti sa mondenim, singiranim fašizmom jednog Mandelija ili Morotlija u talijanskom paviljonu.

U susjednom austrijskom paviljonu načemo jednu od najzemljivijih i najuzeljivijih pojava cijelog Biennala. Slikar Hundertwasser vrlo je živ i osebujan temperament koji svoje šarene vizije projicira na platu bez nametljivosti, ali s jasno uočljivim porijeklom koje je ukorijenjeno u bečkoj Secesiji. Nasuprot tome, njegova je izražajnost obilno natopljena duhom moderne likovne poezije. Bogatstvo tema, opširni, ali u isti mjeri i jedinstveni jezik neobičnom nekom energijom potkreće naše oko pred Hundertwassерovim kompozicijama. U njihovim vrlzinama i zamršenim idejnim perspektivama i najnemčinjivim će se pogled pokrenuti i dodirnuti neke »veće« i mnoga novih umjetničkih istinosti. Nikako pred tim slikama ne možemo zagubiti u ravnovodi ili zauštaviti se mrimi pred otvorenim pitanjima koja izviru iz fokusa kompozicija i vrlo se lako prevareaju u posve intimne i dramatične dijaloge sa svjetom u misaonu i osjećajnom prostoru djela.

Tri skupine djebla Louise Nevelson u paviljonu USA privlače sličnu pažnju

one Hundertwassera. Uslvari, morfološki i sadžajno, Nevelsonova i Hundertwasser nemaju ničega zajedničkog. Ali, talog dojmova koji njihova djela ostavljaju u nama po svojoj se ležini osjećljivo odvaja od gojivo ostalog u Giardinima. — Nevelsonova gradi svoje opsežne kompozicije kao u nekom askeškom razmisljanju o prolaznosti trgovca ljudskih ruku. Nijedan elemenat u njezinim kompozicijama nije nastao od ruku same autorce: sve su to krhotine predmeta koji su sačinjeni sa svrhom da služe u životu svakidašnjice. Slomljeni dijelovi stolaca, raspale konstrukcije stolova, ukrasni stupci i pričvršćeni na stranicu malih sanduka i ograda, lokarene kolumne bauhausa, složarski otpaci i ijerje dasaka poređani su — jednolično su, jednom: pozlaćeni, drugi put: obijeljeni, a treći put: premazani crnom bojom. Nikak opis ne može fiksirati pregnantno i uvjerljivo djelovanje »skulpture Louise Nevelson. Dah je njezina izraza u isti čas i topao, intiman, ljudski, dirljivo naivan i intiman, kao i — leden, težak i ispunja nas fleskobom najtragičnijih meditacija. U tim se djelima u jedinstvenu slučaju sabrala čudesna mješavina mišljnog pješta i — paklenske blasfemije.

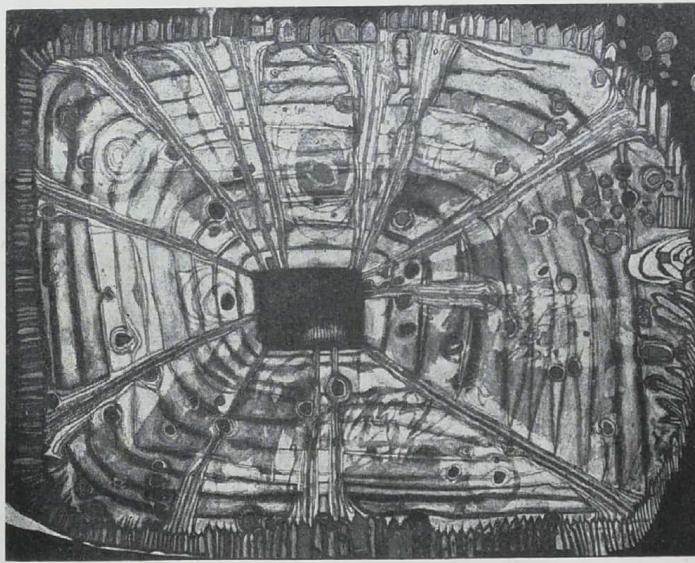
Retrospektivne izložbe na ovogodišnjem Biennalu nose imena: Artura Martinića, Marije Sironiće, Odilona Redona, Arshila Gorkija i Alberta Giacomettića. Nešto sumnja da je tom prilikom odana zaslužena počast značajnom slikarskom opusu Sironićevoj; još je jednom ukazano na povijesno značenje djela Redonova; Martinić je ponovno istaknut kao »veličina« koju danas teško priznajemo i ne može prući našu iskrenu pažnju. Ali, drama slikarskoga Gorkjeve i skulptorskoga filozofije Giacomettićeva neće izmaci ni jednom osjećljivom i iskusnom oku: kao prisutnosti u modernom umjetničkom svijetu koje znače individualno i umjetničko poniranje na dno bitka suvremenog čovjeka. — Giacomettić već dugi niz godina stvara usredolocujući svoje pronicavo unutarne oko na ljudsku figuru i svakako je u tom upornom i dubokom promatranju sagledao neke vidove čovjekova lika u prostoru koji još nikto nije otkrio i tako intenzivno doživio. Horizon Giacomettićeva svijeta nije velik. Naprotiv, kalkada se čini da je tijesan, skučen, upravo — ograničen. Ponavljanje nekih metodskih zahvala kao da je kipara dovelo na rub rutinerske manire. Napose na — slikanim portretima. Ali, u času koncentracije i u tišini zaustavljena vremena pažljivo će oko u svim tim djelima razabratli misao koja se zaprepastila pred bezdanom smisla ljudske egzistencije i prihvatiće umjetnikovo okljevanje da odmah krene da je. Prema novim iskusstvima.

Slikarski opus Arshila Gorkija nije dovršen. Niknuo je u zakašnju djejinstvu nesrećnog čovjeka i slomio se u groznicu bujanja koje nikoliko ne bi mogao podnijeti. Pa ipak, od ranog uvjerljivo sentimenatalnog autoportreta s majkom, do ugledanja u djelu Picassa i Miró-a, pa konačno do zrelih kompozicija vodi put jednog samostalnog, vrlo ličnog trajanja. Raspjevana erotikla loga slikarska jednako je živa i lopla na platnima kao i na crtežima. Mjere tonova, jetki vriskovi boja, frivolne arabeske linija na platnima i parapirima Gorkija nisu nikakve konstrukcije nego nevin i iskreni zapleli autorevne inflime koji su urodili nepovorenem likovnom ljepotom.

U francuskom paviljonu izbor je eksponata možda najtipičniji za cijeli Biennale: uravnoležena linija kvaliteti i vrste povezuje standarde i tvori prilično ugodnu ali mlaku cijelinu. U tom okviru jedino je iznenadenje skupina djela skulptora Jean-a Chauvin-a. Totalni nedostatak ambicije toga je usamljenika dosada zadrižao u sjeni ili — krvu svijetu. Stošće, u pojedinstinu je slučajevima neprilegno susjedstvo Chauvinova kvalitete iskrivljavalо ili posve paraliziralo! Ovom prilikom, tidesetak je Chauvionih djela sa datumima od 1913.

U ostalim paviljonima mogu se još zabilježiti imena: Echevarrije i Guinovart-a (Španija); Tajirija (Holandija); Avramidića (Austrija); Bernija (Argentina); Delugija (Italija); Lavonena (Finska); Sugajia (Japan) i izvanredno arhitektonsko djelo Sverrea Fehna, koji je projektirao novi paviljon Finske, Švedske i Norveške.

R. Pular

HUNDERTWASSER:

Krva pada u japanske vode jednog austrijskog vrta [1961].

DRUŠTVENE VIESTI

»STRUČNA BIBLIOTEKA« Saveza arhitekata

»Stručna biblioteka« Izdavačke djelatnosti Saveza arhitekata Hrvatske obavještava SVE PROJEKTANTE, GRAĐEVNU OPERATIVU I PROJEKTNE BIROE, da su do sada izšli iz štampe dva sveska ove biblioteke.

SEZAK 1. objavio je SMJERNICE N. O. G. Z-a O PROJEKTIRANJU, IZVEDBI I UPOTREBI OSOBNIH, BOLNIČKIH I TERETNIH DIZALA [sa šest crteža i tabelom] zatim STUBIŠTA I TELEFONSKIH INSTALACIJA, dok su u SVESKU 2. Upute Savjeda za prosvjetu NRH za PROJEKTIRANJE I GRADNJI ŠKOLSKIH ZGRADA OSNOVNIH ŠKOLA, [sa šest popratnih crteža].

Oba sveska su redigirana od stručnjaka Savjeda za građevinarstvo i urbanizam NOZG-a, odnosno Savjeda za prosvjetu NRH. Izdana su uvezana u karbonski uvez i džepnog su formata, a ciljna im je: **svezak 1. Din 300.— i svezak 2. Din 500.—**

NARUDŽBE se mogu slati na redakciju »Stručne biblioteke« SAH-a, Zagreb, Trg Republike 3/1, tel. 35-287.

UPDATE se mogu vršiti na tek. rač. br. 400-21-5-1248.

»Stručna biblioteka« je pripremila i TREĆI SVEZAK SA SMJERNICAMA, UPUTAMA I NACRTIMA SEKRETARIJATA ZA GRAĐEVINARSTVO NOZG-a koji se odnose na izvedbu DIMNJAKA, priključaka

ložišta na dimnjake, projektiranje i izvedbu dimnjaka sa zajedničkim dimovodnim kanalima, PROJEKTIRANJE I IZVEDBU INSTALACIJA PLINSKIH NAPRAVA i plinskih dimnjaka, projektiranje i izvedbu SKLADIŠTA KOMPROMIRANOM PLINOVOM, IZGRADNJU MAGAZINA ZA USKLADIŠTENJE ZAPALJIVIH TEKUCINA u podzemnim cisternama, ODRŽAVANJE ELEKTRIČNIH BOJLERA u zgradama, te O KONSTRUKTIVnim ELEMENTIMA za slučaj požarnih oprećenja.

LETNI KURS UIA

Portugalska sekcija UIA obavijestila je da je u suradnji s nizom institucija organiziralo putem Nacionalnog sindikata arhitekata i Internacionalnog udruženja arhitekata u Lisabonu »Letni kurs UIA« koji traje od 1. augusta do 30. septembra o. g.

Ovaj kurs, seminarstog karaktera podijeljen je na nekoliko zanimljivih tema, a namjenjen je najprije studentima arhitekture koji završavaju studij i arhitektima kao poslijediplomski kurs, ali pod uvjetom da nisu studije završili prije više od dvije godine.

Direktor kursa je Carlos Ramos, arhitekt, polpredsjednik UIA i direktor Visoke škole ljepljivih umjetnosti u Portugalu; zamjenik je Rafael Botelho, arhitekt i urbanist. Konferencijske su mogu podići u Sekretarijatu umjetničke akademije, Beograd, Rajićeva 10 uz polož od Din 3.000.—

burškom sveučilištu, zajedno sa Luigi-em Piccinato, arhitektom i urbanistom, profesorom Arhitektonskog instituta u Veneciji.

Ovaj ljetni seminar je podijeljen na radne grupe po dekadama kojih će ovog puta biti tri. Svaka dekada ima imenovanog predavača i šefu po temama. Oni su istaknuti arhitekti i inženjeri, a predaju o najsvremenijim arhitektonskim i urbanističkim problemima današnjice.

NATJECAJ ZA IZRADU IDEJNIH RJEŠENJA UMJETNIČKE AKADEMije U BEOGRADU

I nagrada Din 2.000.00.—
II nagrada Din 1.500.00.—
III nagrada Din 1.000.00.—

2. otkup u iznosu od Din 1.000.000.—
2. otkup u iznosu od Din 800.000.—
2. otkup u iznosu od Din 600.000.—

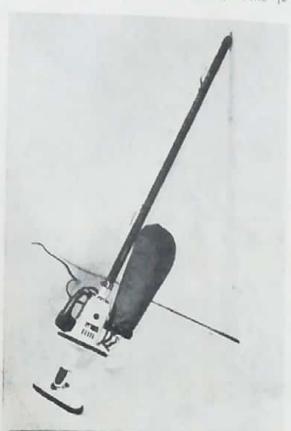
Rok predaje natječajnih radova je 20. XII. 1962 do 18 sati.

Rok za postavljanje pilanja je 15. IX. 1962.

Podloge se mogu podići u Sekretarijatu umjetničke akademije, Beograd, Rajićeva 10 uz polož od Din 3.000.—

Upervni odbor Saveza arhitekata koopirao je umjesto dosadanog drugog tajnika ing. arh. Željka Solara, koji je zbog prezaposlenosti podnio ostavku — ing. arh. Ninoslava Kučana.

Vrhunčna ortogonalna kretanja volumena električnog bojlera u dvije boje od kojih je crveno opravljano i logično obojio plasti koji obavija uređaj za reguliranje zagrijavanja vođe (kod plinskih bojlera plamenik). Tako je

u posljednjoj fazi »Elektron« proizveo niz bojlera EB 10 do EB 50 (od 10 do 50 litara). Novo električno sušilo za ruke je oblikovano čisto i jednostavno, bez svušnjičkih oblikovanih pretečenja, a zamisljeno je da veoma široku praktičnu primjenu. Njegova se hijgenička funkcija sasvim postizava u prilikama gdje je nužno da mnogo ljudi pere ruke. Punu funkcionalnu svrhu novo sušilo će postići u ško-

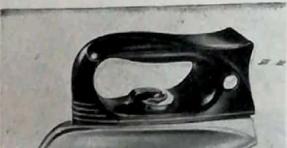
fama, bolnicama i ostalim javnim mjestima. Sigurno je da na takvim mjestima ručni (platneni ili papirnat) ne zadovoljavaju sanitarno-higijenskim normama.

Od nekoliko novih proizvoda tvrtnice »Elektron« oblikovno je najekspresijntiji dizajn novi milna za kavu MIKI. Planinjak je u ovoj kreaciji usvojio čisti geometrijski treman. Volumen milna MIKI je valjak, polikrom (poloklop od providne plastične mase, plasti

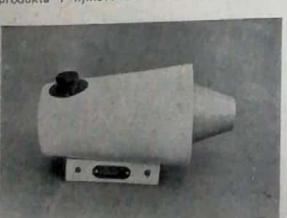

u uski donji rub na kom je dugme za rad milna spaja bijelu i plavu površinu). U pogledu konstrukтивne kvalitete milna MIKI, dovoljno je kazati, da elektromotor u praznom hodu ima trideset i šest hiljada okretaja u minut.

Tako kolektiv tvrtnice »Elektron« unapređuje proizvodnju i sigurno utire put novom načinu koji će zadovoljiti suvremenu proizvod-

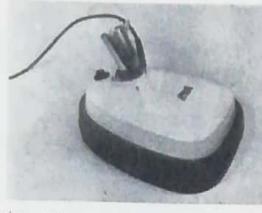

nju, ukoliko se učvrsti i osigura kontinuirana suradnja sa dizajnerom. Na kraju treba upoteti — kava je garantija osiguranja sa strane kolektiva (ne samo »Elektron«, već i ostalih Industrija) prema potrošaču u pogledu ljeptote produkta i njihove funkcionalnosti?

Danas je sigurno orao prvi element važniji i aktualniji, jer se funkcija u biti neće promjeniti.

Pitanje oblikovanja i industrijske estetike uopće, danes je u nas pionirski posao. To znači da će to područje još dugo biti uzrok mnogim diskusijama, teoretskim raspravama i međunarodnim neporazumijevanjima. Pitanja industrijskih

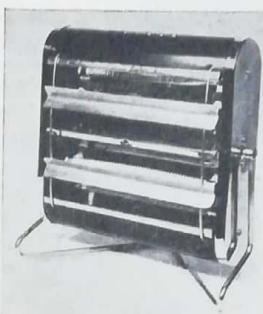
ške estetike bi morala da zainteresiraju proizvođače, da oni prvi shvat i razumije prisustvo estetike u njegovu radu i da upravo on ne bude nepremostiva bariera unapređenja ljeptote i estetskog odgoja potrošača.

U ovom času su prevezene i prve potrebe, otpora prema prividno neravnopravnoj

podjeli nagrada između radnog kolektiva i dizajnera i pokazuju se tendencije za unapređenjem likovne izgleda svakog proizvoda.

Međutim pitanje problema oblikovanja neće biti riješeno, dok industrijski kolektiv u proizvodnji ne uključi dizajnera kao jedinog i stalnog kreatora. On će u odnosu sa odgovarajućim institucijama za industrijsko oblikovanje i estetiku postizati puno opravdavanje svog postojanja u kolektivu. Dakle, pitanje kvaliteta je osnov za rješenje problema i njihova ravnopравna uključivanja u proizvodnju na bazi punog povjerenja i razumijevanja.

KLAUDIJE MIRKOVIC

XXXI BIENALE U VENECIJI

Mehanizam općih i pojedinačnih priprema iz kojih se raduju izložbe kao što je venecijanski Biennale, ne dopušta da se u izložbenom materijalu sagledaju one značajke koja predstavljaju posljednji riječnik likovne kulturne sredine. Još se manje očekivali da će lakve i slične reprezentativne izložbe pokazati određene razvojne perspektive. Izbor eksponata redovito je podvrgnut birokratskim postupcima i najrazličitijim konvencionalnostima. Autori koji su zastupljeni u pojedinim paviljoni i dvoranama Biennale najčešće su tek više ili manje »projektene« vrijednosti i sa većom se sigurnošću mogu prizvati kao pokazatelji prošlosti, ili standardnih shvaćanja sredine koju zastupaju. Kritička smisao, eksperimentiranje u neposrednoj budućnosti — ne sadržajno, Nevelsonova i Hunderwasser nemaju ničega zajedničkog. Ali, falug dojmova koji njihova djela ostavljaju u nama po svojoj se težini osjetljivo odvaja od golovo osladog u Giardinima. — Nevelsonova graditi svoje opsežne kompozicije kao u nekom eksperimentalnom razmijenju o prolaznosti fraguva ljudskih ruku. Nijedan element u njezinim kompozicijama nije nastao od rukama samih autorica; sve su to kholinje predmeti koji su sačinjeni sa svimih da služe u životu svakidašnjeg. Slomljeni dijelovi stolaca, raspale konstrukcije stolova, ukrenuti stupici i pričvršćeni na stranicu malih sanduka i egrada, tokarena kolumna balustrade, slovenski opari i iverje daska poredani su — jedinstveno i, jednom, poznati, drugi put: obijeljeni, a treći put: premaženi crnom bojom. Ni neki opis ne može likovno prezentirati i uverljivo djelovanje »skulpture Louise Nevelson. Dah je njezina izraza u isti čas i topao, infinian, judeški, dirljivo, naivan i inhuman, i — ledeni, ležak i ispušnja nas lješkom najtragičnijih medijacija. U tim se djelima u jedinstvenu slučaju slobola čudesne mještavine mističnog pfeleta i — paklenke blasfemije.

Retrospektivne izložbe na ovogodišnjem Biennalu nose imena: Artura Martinića, Marije Šironije, Odilone Redone, Arshila Gorkija i Alberta Giacometija. Nevena sumnje da je tim prilično ugodno iznenađenje skupina djela skulptura Jeana Chauvin. Totalni nedostatak ambicija toga je usamljenjena dosada zadržao u sjeni ili — krvu svijetlju. Sloviše, u pojedinim slučajevima neprisklano susjedstvo Chauvine kvalitete iskrivljavalo ili posve paraliziralo! Ovom prilikom, tridesetak je Chauvionih djela sa datumima od 1913.

Slikarski opus Arshila Gorkija nije dovršen. Nikuo je u zakasniju djejinju nesrećnog čovjeka i slomio se u grozničku bujanje koje nikko ne bi mogao podnijeti. Pa ipak, od ranog uvjerljivo sentimenatalnog autoprtrole s majkom, do ugleđivanja u djela Picassa i Miró-a, pa konačno do zrelih kompozicija vodi put jednog samosljavnog, vilo ličnog frajenja. Razbijavna erotska loga slikarskog jedinaka je živa i lopla na platinama kao i na crtežima Myrea Tonova. Jelki visrnik boja, frivole arabske linije na platinama i paripima Gorkija nisu nikakve konstrukcije nego nevin i iškreni zapleti autoračne imine koji su urodili nepovoljenom likovnom ižepom.

U francuskom paviljonu izbor je eksponala možda najljepšiji za cijeli Biennale: uravnotežena linija kvalitete i vrste povezuju standardne i tvori prilično ugodnu ali malu cjelinu. U tom okviru jedino je iznenađenje skupina djela skulptura Jeana Chauvin. Totalni nedostatak ambicija toga je usamljenjena dosada zadržao u sjeni ili — krvu svijetlju. Sloviše, u pojedinim slučajevima neprisklano susjedstvo Chauvine kvalitete iskrivljavalo ili posve paraliziralo! Ovom prilikom, tridesetak je Chauvionih djela sa datumima od 1913.

R. Pular

U ostalim paviljonima mogu se još zabilježiti imena: Echevarrije i Guinovera (Španija); Tajirija (Holandija); Avramidića (Austrija); Bernija (Aržentina); Deluigija (Italija); Lavonena (Finska); Sugije (Japan) i izvanredno arhitektonsko djelo Sverrea Fehna, koji je projektirao novi paviljon Finske, Svedske i Norveške.

HUNDERTWASSER:

Kila krvi pada u japanske vode jednog austrijskog vira (1961).

DRUŠTVENE VIJESTI

»STRUČNA BIBLIOTEKA« Saveza arhitektura

»Stručna biblioteka Izdavačke djelatnosti Saveza arhitektura Hrvatske obavještava SVE PROJEKTANTE, GRAĐEVNU OPERATIVU I PROJEKTNE BIROE, da su do sada izdali 250 izstampa dva svjetska objektiva.

SVEZAK 1. objavljen je SMJERNICE N. O.

Z-a O PROJEKTIRANJU, IZVEDBI I UPOTREBI OSOBNIH, BOLNICKIH I TERETNIH DIZALA (sa testi crteža i tabelu) zatim STUBISTA I TELEFONSKIH INSTALACIJA,

dok su u SVESKU 2, Upute Saveza za prosvjetu NRH za PROJEKTIRANJE I GRADNJI ŠKOLSKIH ZGRADA OSNOVNIH ŠKOLA (sa testi popratnih crteža).

Ova sveska se redigirana od stručnjaka Saveza za građevinarstvo i urbanizam NOGZ, odnosno Saveza za prosvjetu NRH.

Izdana su uvezana u kartonski uvez i djepljeno su formala, a cijena im je: svezak 1. Din 300.— i svezak 2. Din 500.—

NARUDŽBE se mogu slati na redakciju »Stručne biblioteke« SAH-a, Zagreb, Trg Republike 1, tel. 35-787.

UPLETATE se mogu vršiti na tek. rač. br. 400-21-5-1248.

»Stručna biblioteka« je pripremila 1

TREĆI SVEZAK sa SMJERNICAMA, UPUTA

MA I NACRTIMA SEKRETARIJATA ZA

GRAĐEVINARSTVO NOGZ-a koji se od-

noće na izvedbu DIMNIAKA, priključaka

ložila na dimnjake, projektiranje i izvedbu dimnjaka sa zajedničkim dimovod-

nim kanalima, PROJEKTIRANJE I IZVEDBU

INSTALACIJA PLINSKIH NAPRAVA i

SKLADISTA KOMPROMIRANIH PLINOVA,

IZGRADNU MAGAZINA ZA USKLADIS-

TENJE ZAPALJIVIH TEKUĆINA u podzem-

nim cisternama, ODRUŽYVANJE ELEKTRI-

ČNIH BOJERA u zgradama, te O KON-

STRUKTIVNIM ELEMENTIMA za slučaj po-

travnog opterećenja.

LITERIČNI KURS UIA

Portugalska sekcija UIA obavijesila je da je u srednjem s nizom institucijama orga-

nizovala pulsem Nacionalnog sindikata arhi-

tekata i Internacionallnog udruženja arhi-

tekata u Lisabonu. Ujedni kurse UIA koji tra-

je od 1. augusta do 30. septembra o. g.

Ovaj kurs, seminarskog karaktera podjeljen je na nekoliko zanimljivih tema, a

namijenjen je najprije studentima arhitek-

ture koji završavaju studij i arhitekima kao

poslodiplomski kurs, ali pod uvjetom da

nu studiju završili prije više od dvije godi-

ne.

Direktor kursa je Carlos Ramos, arhitekt,

predsednik UIA i profesor Visoke škole

lijepih umjetnosti u Portugalu; zamjenik je Rafael Botelho, arhitekt i urbanist. Konf-

erencije je Robert Matthew, arhitekt (RIBA),

predsjednik U.I.A. i profesor na edin-

burškom sveučilištu, zajedno sa Luigi-em Piccinato, arhitektom i urbanistom, profesorom na Arhitektonskom institutu u Veneciji.

Ovaj ljetni seminar je podijeljen na radne grupe po dekadama kojih će ovog puta biti tri. Svaka dekada ima imenovanog predavača i šola po temama. Oni su isključivo arhitekti i inženjeri, a predaju o naj-

suvremenijim arhitektonskim i urbanističkim problemima današnjice.

NATjecaj za izradu idejnih rješenja umjetničke akademije u Beogradu

I nagrada Din 2.000.000—

II nagrada Din 1.500.000—

III nagrada Din 1.000.000—

2. okupka u iznosu din 1.000.000.—

2. okupka u iznosu din 800.000.—

2. okupka u iznosu din 600.000.—

Rok predaje natječajnih radova je 20. XII. 1962 do 18. sati.

Rok za postavljanje pitanja je 15. IX. 1962.

Podloge se mogu podići u Sekretarijatu umjetničke akademije, Beograd, Rajčiceva 19, u polog od din 3.000.—

Upravni odbor Saveza arhitekata koopir-

ajuće je imjeto dosadnjeg drugog tajnika

ing. arch. Željka Solara, koji je zbog pre-

zapoštenosti podnio ostavku — ing. arch.

Ninoslava Kučića.

112